

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

2. Quando facienda sit Electio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

3. *Definitio Electionis.*4. *Locum habet in dignitatibus Ecclesiasticis.*5. *In quibus differat à Postulatione.*

DE Postulatione jam dictum est, qui est modus promovendi ad dignitatem Ecclesiasticam per viam gratiæ: sequitur de Electione qui modus est promovendi aliquè per viam juris,

1. Tamen si autem Electionis nomen ex vi sua denotet defectum reificius vel personæ, è duabus vel pluribus, *c. in causis 30. cum seq. h. r. c. Cum specialis 61. inf. De appellat. c. In alternatibus De reg. jur. in 6. l. Plurimque 10. D. de iure dotium l. Si quis stipulatus D. de verb. oblig.* tamen in hac materia restringitur ad personam, quatenus quis ad certam Ecclesiæ functionem & dignitatem eligitur.

2. Et hoc modo sumptum, dupliciter capi potest: primò generaliter, ut non solum Electionem, specialiter sumptam, sed & Postulationem, Præsentationem, Nominationem ac Collationem comprehendat, quia in his omnibus eligenda est persona, beneficio idonea, que postuletur, præsentetur, nominetur, & cui conferatur beneficium: secundò specialiter, & prout à reliquis distinguitur:

3. Sicque est alicujus ad dignitatem aliquam Ecclesiasticam vacantem canonicè facta vocatio auctoritate superioris confirmanda, ut constat ex *c. Cum dilectus 32. c. Nihil 44. h. r. c. Glof. in Clem. Quia contingit in V. Electionem eod. tit.*

4. Dicitur, ad aliquam dignitatem: quia in simplicibus beneficiis Electio, proprie dicta, locum non habet, sed in dignitatibus & Prælatibus Ecclesiasticis, maxime quæ jurisdictionem aliquam in Ecclesiasticas personas habeat adiunctam: quæ ideo beneficia Electiva dicuntur, nec ad alicuius dispositionem pertinere. Huiusmodi sunt Pontificatus, Patriarchatus, Archiepiscopatus, Episcopatus, omnesque Collegiarum Ecclesiarum Præposituræ, nisi aliter ex fundationis consuetudine, præscriptione legitima, aut privilegio obtineat: in quibus Electio potius obtinet, quàm collatio; ut is qui præficiendus est, sit gratior Cleto ipsius Ecclesiæ, dum eius suffragiis eligitur. Et ideo si quis aliter, quàm per electionem totius Collegii, ad dignitatem Ecclesiasticam aspiraverit, veluti si forte per collationem fuerit promotor, tanquam per cupiditatem & contra Canonicæ

regula disciplinam, expellendus est, *c. 1. h. r.*

5. Licet igitur olim iura promissè fuerint, verbo Postulationis & Electionis, ut patet ex *can. Statutus Dist. 61. & can. Literas dist. 63.* tamen plurimum differunt. Nam, ut dictum est, Postulatio est introducta in subsidium Electionis, ut eius incapax promoveatur: nullum jus postulatio tribuit, sed solâ gratia superioris nititur, qui eam admittere vel rejicere potest: & iure ordinatio à solo Papa admitti potest, quippe qui solus Canonica seu iuris communis impedimenta iure ordinatio relaxare possit. Insuper qui eligi potest, postulari non potest, & contra. At verò Electio introducta est, ut capax promoveatur iure nititur, nam tribuit electio ius ad rem, & per eam initiatur vinculum matrimonii spiritualis inter ipsam & Ecclesiam, ad quam eligitur, confirmarique potest de iure communi ab alio, quam à Papa. Et quando ad inferiorem spectat confirmatio, eam si legitime facta fuerit, confirmare debet: alioquin si distulerit, potest ei præfigi tempus, intra quod confirmet: & si intra illud non confirmaverit, confirmatio devolvitur ad superiorem.

§ II.

Quando faciendi sit Electio.

1. *Electio non nisi mortuo & sepulto Prælato facienda regulariter.*
2. *Quo loco convenire electores debeant.*
3. *Convocandi & citandi sunt omnes.*
4. *Per Procuratorem electio quatenus fieri possit.*
5. *Electio non securo effectu, non evacuatur.*
6. *A seculari facta electio inhabilem reddit.*

1. **P**riusquam de electione Prælati Ecclesiæ agatur, Ecclesia debet esse vidua suo Pastore seu Prælato, *c. Bona memoria 26. h. r. can. Obeantibus 35. Distinct. 63. can. Episcopo 3. in fin. VII. qu. 1. Glof. in can. Postquam 11. Distinct. 50.* quandoquidem iurè possessoris beneficium alteri dari non possit, *c. 2. & 3. inf. De concessione præbende, cap. 1. & 3. eod. tit. in 6.* Nec ante sepulturam defuncti Prælati saltem ex honestate, fieri debet, aut de ea tractari: alioquin antè facta, nisi aliud obster, non valebit, *d. c. Bona memoria 26. junctâ Glof. & Panor. ibid. n. 11. can. Nullus 7. dist. 79.*

2. Mortuo verò & sepulto Prælato, debent electores, scilicet, qui sunt de Collegio Ecclesiæ viduaræ, cui Prælati quæritur (nam ad hos de jure Decretalium spectat electio, *cap. 1. &c. Cum terra hoc t.* in Capitulo convenire diem electionis statuere, eamque per litteras absentibus nuntiare: locum electioni commodum designare; qui locus plerumque est Capitulum, *e. In causis 30. hoc t.* vel Ecclesiæ, *cap. Quod sicut 28. h. t.* Franc. Marc. 1. p. q. 97. vel chorus Ecclesiæ, *e. Cum nobis olim. 19. h. t.* vel alius honestus & decens, secundum consuetudinem, modò non sit clandestinus: nam clandestinas electiones reprobatur Pontifex in *e. Quia propter 42. §. electiones h. t.*

3. Quod si non possit conveniri inter Canonicos de loco, is per sortem eligi potest; licet electio per sortem fieri nequeat Steph. Gratianus *disceptat forens. cap. 65. nu. 43. ubi alios citat.* Oportet autem omnes, qui jus eligendi habent, sive de jure communi sive ex privilegio vel pacto, sive ex præscriptione, quæ jus eligendi tribuit, secundum *Glos. & alios in e. Cumana 30. h. t.* nisi jus repugnet (hinc enim laicis ne quidem ex consuetudine vel præscriptione potestas eligendi permitti potest, *e. Messana 56. h. t.* vocari & citari legitimè, ut electioni intersint, modo sint in provincia, *e. Cum inter 18. & ibi Glos. in V. remoti, e. Coram 35. & ibi Glos. e. Genesi 55. h. t.* seu in loco; ex quo evocari debeant, *e. Quia propter 42. §. illud h. t.* & modo sine periculo Ecclesiæ vocari & expectari possint, *e. Quod sicut 28. h. t.* alioqui si aliquis eorum præteritus fuerit, poterit is, ob sui contemptum, agere, & electionem etiam confirmatam, infirmare, *e. bona 36. h. t.* nisi malit electioni aliorum accedere, eamque ratam habere, prout potest etiam ex post facto, *e. Quod sicut 28. & ibi Abbas h. t.* vel consuetudine obtineat, quod absentes non vocentur. Quod si quis vocatus & citatus legitimè ob justum impedimentum interesse nequeat electioni, super quo si opus fuerit, in juramento suo fidem facit dicto, *d. Quapropter §. illud.* Licet non possit per litteras suffragium suum conferre, quia non ante electionem, sed in ipsa electione, secretè & sigillatim singulorum vota exprimentia sunt, *e. Si quis iuste §. Absens eod. in 6.*

4. Potest tamen per procuratorem, sive unum sive plures, dummodo ex Collegio af-

sumatur, *d. §. illud.* Et si plures procuratores constituti fuerint, non aliter admittentur, quam si singuli in solidum constituti sunt, cum potestate jurandi in animam suam, quod constituens tali impedimento detineatur, *Glos. in d. Si quis iusto in V. detentus, & erit tunc, quia omnes vocari possunt ne in diversos vota dirigant, melior conditio occupantis, d. e. Si quis iusto §. verum.* Nullo præoccupante, sed utroque, vel omnibus simul concurrentibus, ne in diversos vota dirigant, is solus admittetur, quem Collegium vel major pars elegerit, *d. e. Si quis iusto §. verum.* Dissidentibus vero Canonicis circa admittendum, is admittetur, qui primus in instrumento procuratorio nominatus fuerit, *d. §. verum.* Quod si unum duxerit procuratorem constituit, necesse est, ut procurator certam personam expresse designet, & suo & domini mandantis nomine, ut eandem, non vero diversas, nominet in serutinio, nisi de certa persona eligenda mandatum speciale habeat: nam tum illam nomine procuratorio nominare debet, & suo nomine aliam eligere potest si videatur magis idonea, *d. e. Si quis §. porro.* Quod si nullus e Collegio velit esse procurator, tum receptum est, ut possit permittere non tamen reclamante aut dissentiente Capitulo, constituere extraneum, *d. e. Si quis §. absens ibidemque Glos. in V. nolente.* Necesse quoque est, ut procurator constitutus sit saltem. Subdiaconus, ut colligitur ex *Clement. Viij. qui de asate & qualitate, & c.* Nemo autem in vitis electioni interesse cogitur, *d. e. Quia propter,* in verbo *volunt & Abb. ibid. e. Quod sicut 20. h. t.* potest enim quis juri suo cedere, *l. Si quis in conscribendo 29. Cod. de pactis.*

5. Quod si vocati fuerint non vocandi, valet electio ipsius non expectatis *e. cum inter 21. h. t.* Neque habens facultatem eligendi præsentandi, aut nominandi, illam abdicat à se, si electio, præsentatio, nominatio, non sortiatur effectum, quia nunquam in ulla dispositionibus censetur consumpta facultas, quando non est securus effectus, Steph. Gratian. *Disceptat forens. cap. 74. n. 13. & seq. como 4.*

6. Denique si quis electioni per abusum sæcularis potestatis de se factæ consenserit, is carere debet commodo electionis, siq; e in habilis, ita ut absque dispensatione ad aliam dignitatem eligi non possit, *e. Quisquis 43. h. t. e. i. eod.*

e. in 4. compilat. Et hujusmodi electionem, quæ nulla est, celebrare præsumentes à beneficijs per triennium suspenduntur, privatiq; sunt potestate eligendi.

§. III.

Intra quod tempus fieri debeat Electio.

1. Intra tres menses faciendæ Electio.
2. Aliàs ad proximum superiorem devolvitur jus eligendi.
3. Ab exemptis ad summum Pontificem.

IN Ecclesijs Cathedralibus sive Episcopali-
bus ac Regularibus, id est Collegiatis quibuscunq; fieri electio debet intra tres menses, nisi justum sub sit impedimentum, quod tollere electores non possunt, *e. Ne pro defectu 41. h. tit. can. Postquam 11. Distinct. 50. can. Obvolutibus distinct. 63.* Et incipiunt computari dies, non à die vacationis, sed à die, quâ Canonici, vel alij de Collegio innoverit vacatio Ecclesiæ, *d. e. Ne pro defectu, juncto Innoc. & alijs h. t.*

2. Canonici verò, vel alij, intra hoc tempus electionem negligentibus, jus eligendi devolvitur ad proximum superiorem, *d. e. Ne pro defectu*: licet olim devolveretur ad Romanum Pontificem, *e. Dilectus, inf. De concess. præbenda*: qui superior tenetur intra tres alios menses Prælarum eligere ex ipsa Ecclesia vacante, si in ea dignum inveniat, alioqui ex alia, *d. e. Ne pro defectu*. Eoque negligente devolvitur electio ad alium superiorem, & sic gradatim usque ad Papam, *d. e. Ne pro defectu*

3. Ad quem statim jus eligendi devolvitur, quando Canonici, negligentibus electionem, ab Archiepiscopali jurisdictione sunt exempti, ac summo Pontifici immediate subiecti, *e. Licet inf. De supplenda neglig. Prælatorum*. Idem obtrinet in Præfecturis, atq; alijs dignitatibus regularibus exemptis, per electionem dari consuetis, *Clement. 1. De supplenda neglig. Prælat. c. Cum singula in fine De præbend. in 6.* Potest tamen consuetudine induci, ut una Ecclesia de gremio alterius teneatur sibi Prælatum eligere, *e. Cum dilectus 32 h. t.* Quando verò non omnes, penes quos electio est sunt negligentes, sed major pars Capituli negligit electionem, vel non vult eligere aut renuntiat electioni, vel quando qui alias e-

ligendi ius habent, sunt absentes in loco, unde vocari eos oportet, tunc ius eligendi devolvitur ad minorem partem, illosve, qui præsentibus & habiles fuerint ad eligendum, quia tales non reputantur de Capitulo, iurisque fictione totum Capitulum representatur in minore parte, vel etiam uno, Abbas *in c. Congregatio 53. n. 2. & 4. h. t. & in c. Gratum n. 5. 8. & 9. sup. De postulat. Prælat.*

§. IV

De forma & modo electionis.

1. Forma Electionis triplex.
2. Electio per scrutinium.
3. Quæ dicatur major & sanior pars.
4. Electio per compromissum.
5. Per quasi inspirationem divinam.
6. An hæc forma etiam in Prælatu Episcopo inferioribus locum habeat.

Formam Electionis triplicem tradit Innocentius in *c. Quia propter 4. 2. h. t.* nempe per scrutinium, per compromissum, & quasi per inspirationem divinam: & aliter facta electio non valet, & contra facientes privandi sunt eâ vice potestate eligendi, *d. cap. Quia propter, c. Cummana 50. in fine & ibi Glos. h. t.*

2. Per scrutinium fit electio, quando vocatis seu requisitis ac præsentibus omnibus, qui debent, volunt & possunt commodè interesse, tres de Collegio eligentium ad hoc collegialiter congregato, fide digni eliguntur, qui præsentium vota secretè & sigillatim diligenter excipiant, eaque certa, pura, libera nullaque adjunctâ conditione, vel alternatione *e. 2. eod. in 6. d. e. Quia propter & c. Cum terra 14. h. t.* deinde votis in scripturam redactis mox scrutinium publicent in communi seu in præsentia Capituli: ut ex suffragiorum collatione unus habeatur pro legitime & Canonicè electo, in quem omnes, vel major & sanior pars consenserint, *d. e. Quia propter & alijs h. t.* Nam electio per minorem partem Capituli facta non tenet, neque ratificari per subsequenter consensum potest *e. Auditus 29. h. t.* Publicatione autem factâ nullius suffragij mutatio admittitur, *e. Publicato 28. h. t.*

3. Dixi major & sanior pars quia non sufficit major, nisi etiam sit sanior, *d. e. Quia propter Major*